

Aktuālais pasaules ekonomikā

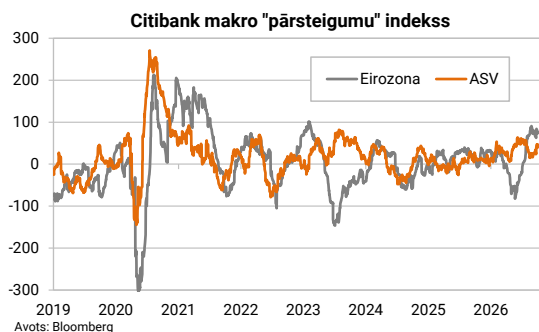
2026. gada 28. septembris – 2. oktobris

Simona Strīzevska

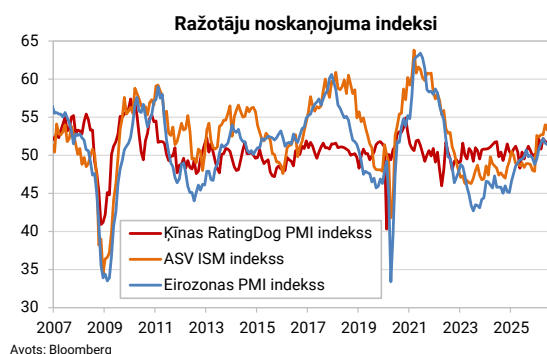
Ekonomiste
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Septembrī ražotāju noskaņojums pasaules mērogā turpinājās uzlaboties, sasniedzot augstāko līmeni kopš 2022. gada sākuma.** ASV ražotāju noskaņojums septembrī palika samērā stabils, ISM indeksam sasniedzot 54.5 punktus salīdzinājumā ar 54.6 punktiem augustā. Savukārt noskaņojums eirozonā un Ķīnā uzlabojās jau vairākus mēnešus pēc kārtas, Ķīnas PMI indeksam sasniedzot 52.1 punktu un eirozonas PMI 52.9 punktus, kas bija augstākais līmenis kopš 2022. gada maija. Septembrī visos trijos reģionos uzlabojās jauno ražošanas pasūtījumu dinamika. ASV uzlabojumi bija vērojami galvenokārt iekšējā tirgū, bet Ķīnā un eirozonā pieprasījums straujāk auga gan iekšējā, gan eksporta tirgos. Uzņēmēji visos reģionos ziņoja par inflācijas spiediena pastiprināšanos, izmaksām augot līdz ar energoresursu cenu kāpumu pasaules finanšu tirgos.
- **Eurozonas gada inflācija turpinājusi paātrināties un septembrī pakāpusies līdz 3.8% no 3.3% augustā.** Energoresursu cenu dinamika finanšu tirgos arī rudens sākumā bija galvenais eirozonas inflācijas virzītājspēks. Septembrī energoresursu cenas eirozonā pieauga par nepilniem 19% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un pievienoja 1.7 procentpunktus pie kopējā inflācijas cipara. Citās patēriņa kategorijās inflācijas spiediens pagaidām nebija jūtams. Pārtikas cenu pieaugums septembrī paātrinājās salīdzinājumā ar vasaras mēnešiem, bet sastādīja tikai 1.4% gada griezumā. Savukārt pamatinflācija jeb patēriņa cenu pieaugums bez energoresursiem un pārtikas bija 2.5%, svārstoties 2.4-2.5% diapazonā pēdējo četru mēnešu laikā. Eurozonas inflācijas prognozes pēdējā laikā tika pārskatītas uz augšu, sevišķi 2027. gadam. Bloomberg aptaujātie analītiķi paredz, ka inflācija turēsies virs 3.0% atzīmes tuvākā pusgada laikā, pirms palēnināsies līdz 2.0% 2027. gada nogalē. Tiek sagaidīts, ka inflācija eirozonā 2027. gadā vidēji būs 2.5% salīdzinājumā ar prognozēto 2.9% cenu pieaugumu šogad.
- **Septembra ASV darba tirgus rādītāji sagādājuši negatīvu pārsteigumu pēc spēcīga augusta rezultāta.** Nodarbināto skaits ASV septembrī pieauga tikai par 29 tūkstošiem salīdzinājumā ar 133 tūkstošiem pirms mēneša. Iepriekšējo divu mēnešu dati tika pārskatīti uz leju, tādējādi pēdējos trīs mēnešos nodarbināto skaits ASV vidēji pieauga par aptuveni 50 tūkstošiem mēnesī. Bezdarba līmenis ASV septembrī pakāpās līdz 4.2% no 4.1% iepriekšējos divos mēnešos, vienlaicīgi augot arī iedzīvotāju ekonomiskajai aktivitātei darba tirgū. Jauno bezdarbnieka pabalstu pieteikumu skaits septembrī vidēji bija 200 tūkstoši nedēļā, kas ir viens no vēsturiski zemākajiem līmeņiem. Kumulatīvais bezdarbnieka pabalstu saņēmēju skaits ASV kopš vasaras sākuma noturīgi slīdēja uz leju, septembrī sasniedzot zemāko līmeni kopš 2023. gada marta. Turpināja palielināties arī darbinieku algas ienākumi. Stundas darba samaksa septembrī pieauga par 0.1% mēneša griezumā, taču gada izaugsme sabremzējās līdz 3.0%, kas bija lēnākais temps kopš 2021. gada pavasara.
- **Zems bezdarba līmenis un mājāsaimniecību ienākumu pieaugums turpinājusi atbalstīt privāto pieprasījumu.** ASV mājāsaimniecību tēriņi reālajā izteiksmē augustā palielinājās par 0.6% mēneša griezumā pēc īslaicīgas pauzes jūlijā un bija par 2.6% augstāki nekā pirms gada. Augustā tēriņu kāpums bija visaptverošs – pieauga pieprasījums gan pēc precēm, gan pēc pakalpojumiem. Līdz ar cenu pieaugumu un pirkjspējas samazinājumu ASV mājāsaimniecības, lai neupurētu tēriņus, izvēlējās mazāk uzkrāt. Mājāsaimniecību uzkrājumu īpatsvars samazinājās līdz 4.1% no rīcībā esošajiem ienākumiem no vidēji 4.4-4.6% iepriekšējos četros mēnešos (dati par iepriekšējiem mēnešiem tika pārskatīti uz augšu). Tas bija zemākais līmenis kopš 2022. gada.

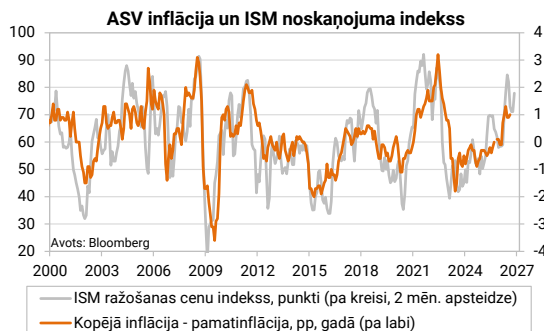
Makro pulss

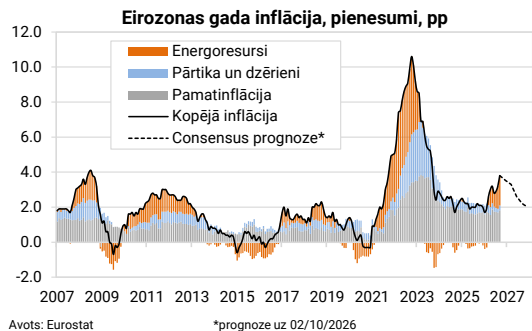
Ražotāju noskaņojums saglabājas optimistisks

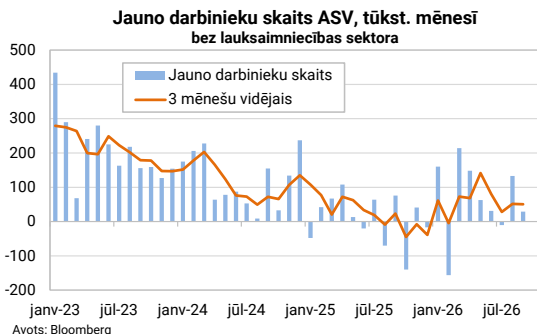
ASV ražošanas izmaksas pieaug kopā ar naftas cenām

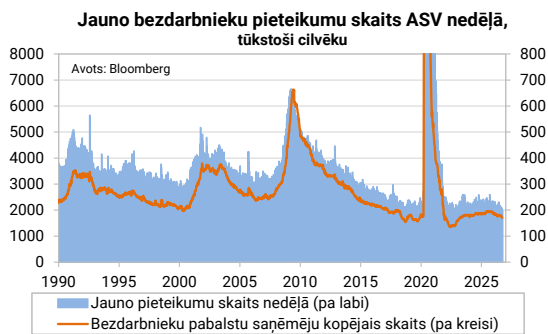
Eiropas inflācija paātrinās energoresursu cenu dēļ

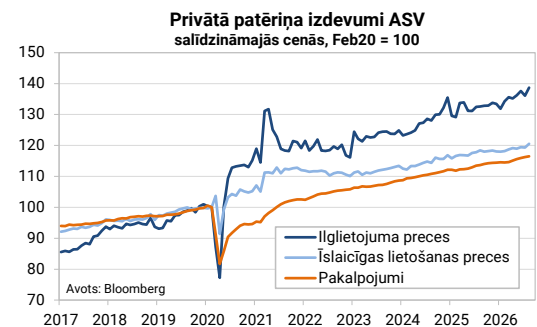
Septembrī darba vietu radīšana ASV gandrīz apstājās

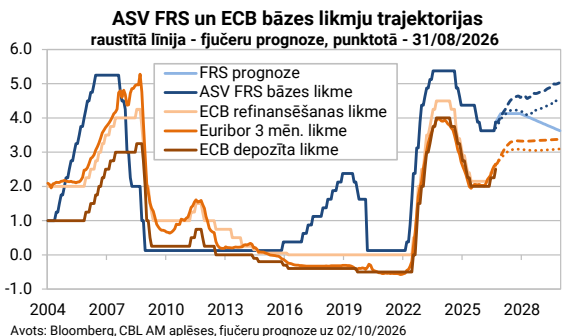
Jauno pabalstu saņēmēju skaits ASV turas zems

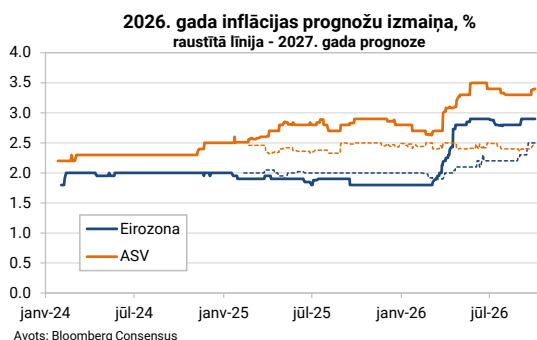
ASV pieprasījums noturīgi aug

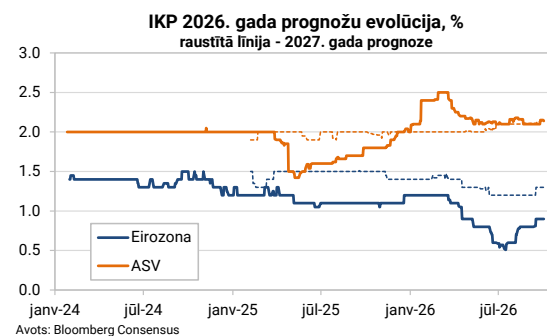
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 02.10.2026.

Saistību neuzņemšanās atzina:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt par piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamo izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināti par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valsts biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.